

Як розрахувати оптимальну площу загону для свиней

How to calculate the optimal area for pigs – from the specialists of «HOG SLAT Ukraine»

Майкл Брум,
Університет
штату Небраска
(США) / Матеріал
надано компанією
«ХОГ СЛАТ
Україна»

Капітальні інвестиції в приміщення для опоросу, дорощування й відгодівлі в сучасному свинарстві складають левову частку витрат. Тому рішення щодо того, скільки свиней утримувати у виробничих приміщеннях, має велике економічне значення. Будуючи ферму, треба не тільки визначити загальну виробничу потужність, а й кількість загонів в одному приміщенні і, відповідно, чисельність свиней у них. При цьому виробник повинен враховувати дані щодо впливу щільності поголів'я на виробничі показники тварин, особливості менеджменту та фінансові результати вирощування свиней за різних умов утримання.

Щільність поголів'я традиційно визначають як розмір площі на голову або, коли відома площа загону, – як кількість свиней на загін. У типових системах тварин утримують в одному загоні впродовж кількох тижнів. У таких випадках щільність поголів'я має визначати максимальна потреба у просторі. Так, у зоні дорощування критерієм буде маса поросят на

момент переведення на відгодівлю, а для відгодівлі – маса під час реалізації на забій.

Результати численних досліджень демонструють, що брак простору негативно позначається на споживанні корму та спричиняє зниження середньодобового приросту. Причому конверсія корму не змінюється: більша щільність тварин у загоні не впливає на рівень засвоєння поживних речовин. Є припущення, що коли

свині скупчені, їх потенціал до дорощування пісного м'яса знижується, також погіршується споживання корму, а відтак і росту.

Норму площі можна розрахувати за формулою $P = k \times ЖМ0,67$, де P – необхідна площа, k – константа (наприклад, 0,0333 для цеху опоросу і 0,0336 для цеху дорощування/відгодівлі), $ЖМ$ – маса тварини. При цьому доведено, що кожне зменшення площі на голову на 3% призводитиме до 1% погір-

Табл. Розподіл місця у виробничих приміщеннях залежно від маси свиней

Жива маса, кг	Площа на голову, м ² /гол. (норма)	Брак площі, що призводить до 5% погіршення СПД, м ² /гол.
22,68	0,88	0,76
45,36	1,40	1,19
68,04	1,86	1,58
90,72	2,23	1,89
113,40	2,59	2,19
136,08	2,93	2,50

шення середньодобового приросту та споживання корму.

Крім того, під час визначення оптимального розміру загону слід враховувати «вільний» простір. Це місце для годівлі, напування, сну, руху та випорожнень. Так, чим більша група свиней у загоні, тим, як правило, менше вільного простору.

Під час розрахунку площі загону варто враховувати і «соціальну» ієрархію свиней. Ці тварини розпізнають своїх «товаришів» у стаді завдяки нюху. І поки розмір групи обмежений 20–25-ма головами, вони можуть покладатися на ці «підказки» та формувати стабільні соціальні ієрархії. Чим більша група, тим «нестабільніші» тварини. Тоді 1–5 свиней – доміанти, 1–5 – найслабші тварини, а решта так і не знаходить свого місця в цій

соціальній ієрархії. Через це часто виникають конфлікти, що призводять до агресії, травмувань та, відповідно, погіршення виробничих показників.

Так, американські дослідники довели, що для групи розміром 5–30 свиней у загоні введення в стадо кожної нової тварини (за достатньої площі) загрожує зниженням приросту на 2 г/доба впродовж дорошування та 1 г/доба під час відгодівлі.

Інші дані доводять, що розміщення відлученців у великих групах (понад 100 поросят на загін) погіршує середньодобові прирости та споживання корму в перші 6–8 тижнів після переведення у цех дорошування.

Доведено, що реакція на розмір доступного простору для свиней

на дорошуванні/відгодівлі може частково залежати від того, наскільки просто тварини адаптуються до нового «колективу». Так, для поросят, які залишаються в тій самій групі від відлучення до забою, зменшення площі на голову не впливає на поведінку та виробничі показники. Водночас, під час перегруповання поросят у цеху дорошування/відгодівлі спостерігають погіршення середньодобового приросту (мінус 1%, коли площа на голову зменшується на 4,5–7%).

Ще один фактор, який потрібно враховувати, – погода. Свині просто адаптуються до зміни температури навколишнього середовища. За холодних умов вони гуртуються і вкупі акумулюють тепло. У спекотний період, навпаки, намагаються охолодитися подалі одна від одної, потребуючи більше вільного простору. Отже, відповідно до таких поведінкових змін, взимку групу свиней у загоні можна збільшити на 1–2 тварини, а влітку – зменшити на таку ж кількість, якщо це дозволяє система утримання.

Збільшення площі утримання на голову не завжди гарантує кращий прибуток, оскільки при цьому зростають витрати. Тому, будуючи виробниче приміщення, треба розраховувати оптимальну площу загону та кількість свиней у ньому відповідно до норм добробуту, звісно, не забуваючи про фінансову ефективність виробництва свинини.

